

HRVATSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI I UMJETNOSTI

CROATIAN ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS

Znanstveno vijeće za zaštitu prirode i okoliša
Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora
Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo

Okrugli stol

Park-šume grada Zagreba: pluća grada ili prostor urbanizacije

(u povodu Međunarodnog dana šuma 21. ožujka i 260 godina hrvatskog šumarstva)

S a ž e t c i i z l a g a n j a

Dvorana Knjižnice HAZU
Trg Josipa Jurja Strossmayera 14
Četvrtak, 20. ožujka 2025.
11.00 sati

Zaštita park-šuma u prostorno-planskoj dokumentaciji – kontinuitet i povezivanje u sustav zeleno plave infrastrukture novoga GUP-a grada Zagreba

Nives Mornar

Nives Mornar, dipl. ing. arh., pomoćnica ravnatelja, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba

Na planiranje i zaštitu šumskih površina u prostornim i urbanističkim planovima osim osnovnog Zakona o prostornom uređenju primjenjuju se još i odrednice Zakona o šumama, Zakona o zaštiti prirode i Zakona o zaštiti okoliša kao prošireni regulatorni okvir.

Šumski masiv Medvednice i šumske površine zagrebačkog prigorja koje su danas dio gradskog tkiva Grmoščica, Jelenovac, Pantovčak, Tuškanac, Remete, Dotrščina, Maksimir, Dankovec, Oporovec, Novoselec i dr. karakteristične su i prepoznatljive prirodne figure vidljive i čitljive u današnjim prostornim i urbanističkim planovima. Unatoč turbulentnim povijesnim mjenama društvenih i regulatornih okvira, zahvaljujući jakoj tradiciji prostornog i urbanističkog planiranja šumske površine kao dio prirodnog pejzaža i krajobraza su visoko vrednovani elementi i ograničenja za širenje naselja, te uvijek prisutni dio svake urbanističke i prostorne geste odnosno prostornog plana.

Na području Grada Zagreba planiranje i zaštita šumskih masiva i površina određeni su prostornim planom državne razine Prostornim planom Parka prirode Medvednica iz 2014. godine, Prostornim planom Grada Zagreba iz 2001. godine, veličine 640 km² sa izmjenama i dopunama, prostornim planom područne (regionalne razine) i Generalnim urbanističkim planom grada Zagreba, planom lokalne razine koji se donosi za urbani dio gradskog područja veličine 218 km² iz 2003. i 2007. godine sa izmjenama i dopunama.

Nove izmjene i dopune Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba koje su pred usvajanjem u Gradskoj skupštini Grada Zagreba pokrenute su u travnju 2023. godine sa iskorakom u proceduralnom i sadržajnom smislu. Provedene su široke participativne aktivnosti sa predstavnicima stručnih institucija i udruženja, javnopravnih tijela i vijeća gradskih četvrti. Odlukom o izradi plana određena su tri osnovna cilja i programska polazišta: 1. javne potrebe i javni interes, 2. Zagreb zeleniji grad i 3. održivi prostorni razvoj. Prijedlogom plana površina planiranih javnih parkova povećana je za 36 hektara, a prenamjena javnih i zaštitnih zelenih površina u neku drugu namjenu je onemogućena. Planom se povećava obavezni postotak prirodnog upojnog terena, te se omogućuje primjena novih urbanističkih standarda planiranja, posebno primjena rješenja temeljenih na prirodi što uključuje brojna krajobrazno tehnička rješenja upravljanja oborinskim vodama. Planom je određena nova namjena otvorenih vodotoka te su valorizirani kao ključni element povezivanja u sustavu zelene infrastrukture medvedničkog područja i zelenih površina prisavskog dijela grada, što je postavljeno kao planerska vizija još davnih sedamdesetih godina prošlog stoljeća.